

8

Het mag best slecht gaan

Docenten zien 'schrikbarend' veel studenten met psychische problemen. Hoe gaan ze daarmee om? En een groep oud-studenten wil het taboe om over problemen te praten doorbreken

Stropdassen doorknippen Klimaatactiegroep End Fossil Leiden Delft protesteerde dinsdag in het Lipsius tegen samenwerkingsverbanden van de Leidse universiteit met de fossiele industrie. Naast deze actie waren er bezettingen van universitaire gebouwen in Delft, Utrecht en Rotterdam

2

6

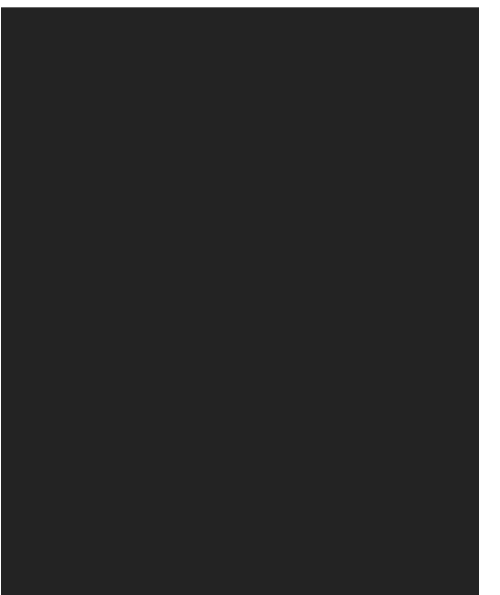
Zionisme 'Israël is een van de meest gehate landen ter wereld'

13

Cel Terugblik op nachtje brommen

Het mysterie van het verdwenen vaandel

Waar is het vaandel van de ter ziele gegane Leidse dovenvereniging De Sleutelstad? De dovengemeenschap zit met de handen in het haar nu alle sporen doodlopen. Enige overgebleven aanknopingspunt: één mysterieuze foto.

DOOR **SEBASTIAAN VAN LOOSBROEK**

Het verhaal hangt van pech en blunders aan elkaar, verzucht universitair hoofddocent gebarentaalkunde Victoria Nyst. Samen met de Gebarentaalgroep van de Universiteit Leiden, familieleden en voormalig (bestuurs)leden van de ter ziele gegane dovenvereniging De Sleutelstad zoekt ze naarstig naar nieuwe aanknopingspunten om het verdwenen vaandel van de vereniging boven water te krijgen. Tevergeefs tot nu toe, terwijl ze toch al een paar jaar op zoek zijn. Al onze hoop is nu op *Mare* gericht. Eerst de geschiedenis. Dovenvereniging De Sleutelstad werd in 1978 opgericht door David Daniëls, een Joodse, dove student uit Amsterdam die in Leiden kwam studeren aan de instrumentmakersschool, waar hij werd opgeleid tot glasblazer. De Sleutelstad was de eerste dovenvereniging van Leiden, zegt Nyst. Dat die pas in 1982 werd opgericht was best laat. In Amsterdam kwamen dove mensen al samen rond 1950 en in Frankrijk nog veel eerder. Vermoedelijk werd de dovenvereniging opgericht aan Lamermarkt, waar destijds café en hotel Bamberger zat. Bij gebrek aan een eigen sociëteit huurden de leden daar ruimte voor samenkomsten. Ze vierden er hun eerste lustrum, hielden speeches, deden mededelingen over het aantal donateurs en er werden toneelstukken opgevoerd, vertelt Nyst. Veel gedronken leek er niet te worden. De mannen rookten sigaren en de vrouwen aten bonbons. Het was vrij braaf. De vereniging was er voor iedereen die doof was. Niet alleen voor Joden en studenten, maar ook voor bijvoorbeeld schoenmakers en meubelmakers. Hoe groot de vereniging was, is niet bekend. Ik schat iets van twintig leden, maar dat is een heel grote gok. Daniëls was de eerste voorzitter van de vereniging. Tot woonde hij in Leiden, waarna hij terugging naar Amsterdam. Intussen was het klimaat voor Joodse Nederlanders al ink guur geworden, zegt Nyst. In 1940, op de viering

van het eerste verenigingslustrum, kreeg De Sleutelstad een groot vaandel cadeau met daarop de naam en oprichtingsdatum. Daniëls was nog bij die viering als erelid. Kort na de lustrumviering brak de oorlog uit. Toen Daniëls op bezoek wilde gaan bij de nieuwe voorzitter, Jan Brouwer, werd hij opgepakt. In 1942 zijn hij, zijn zus, zwager, vader en moeder omgebracht in concentratiekamp Sobibor. Van de dovenvereniging werd nog maar weinig vernomen, behalve een oproepje in *Leidsch Dagblad* in 1945. Daarin vroegen ze om een vaandelkast om het vaandel in te kunnen opbergen. Toen was het er dus nog. Maar inmiddels is van het vaandel geen spoor meer te kennen. We weten niet waar en wanneer het zoek is geraakt. Wel heeft de Amsterdamse dovenvereniging ongeveer vijf jaar geleden een mail of brief gekregen - ik denk een mail - van een Leidse alumnus die rond 1945 in Leiden studeerde en zei het vaandel in bezit te hebben. Hij stuurde ook een foto mee waarop hij met het vaandel is te zien. Maar degene die de mail heeft gekregen, is die kwijtgeraakt. Ze kon zich alleen nog herinneren dat de student een dubbele naam had die begon met Carl, en dat hij op Noordeinde woonde. Daar is ze toen heengegaan, maar de bewoners wisten van niks. Later is ze nog eens teruggekomen met een tolk, maar ook dat leidde niet tot opheldering van de situatie. Later ben ik zelf ook langsgedaan, maar toen bleek dat het pand van eigenaar is gewisseld en dat er geen studenten meer woonden maar werkenden. Toen bleef nog één ding over: zoeken naar alumni met de naam Carl. Je zou denken dat dat niet zo moeilijk is: hoe veel mensen heten er nou Carl? Maar helaas. We hebben Augustinus gecontacteerd en ook Minerva heeft in haar alumnibestand gekeken, maar zonder succes. Toen heb ik de alumnicoordinator van Geesteswetenschappen benaderd, maar ook voor haar was hij onvindbaar. De laatste keer dat de vlag is gesignaleerd, was tijdens een oktoberoptocht. Een mevrouw die tien jaar in Leiden heeft gewoond herinnert zich dat ze het vaandel toen heeft gezien. Maar in welk jaar dat is geweest, wist ze niet meer. De dovengemeenschap roept de betrouwbare student op om nogmaals contact op te nemen met Nyst. Ook tips van studenten en alumni die hem herkennen, of het opmerkelijke schilderij op de voorgrond, zijn welkom. Het is een studentikoos ding om op je kamer te hebben staan, maar wanneer je bent afgestudeerd wil je verder met je leven. De dovengemeenschap wil het vaandel dolgraag terug hebben, zegt Nyst. Maar als deze oproep nergens toe leidt, hebben we toch een stukje Leidse dovengeschiedenis zichtbaar kunnen maken. Dat is minstens zo waardevol.

In memoriam: Professor David Fontijn (1971-2023)

Foto Marc de Haan

Met groot verdriet doen wij melding van het overlijden van onze collega, mentor en vriend, hoogleraar David Fontijn op maandag 1 mei 2023. Zijn gezondheid ging de laatste jaren achteruit. Terwijl zijn geest nog steeds scherp was als altijd, worstelde zijn lichaam om bij te blijven. Met zijn overlijden heeft onze faculteit een van haar besten verloren. Ons hart is zwaar van verdriet, en we hebben moeite om de juiste woorden te vinden om de diepte van ons verlies uit te drukken.

David was een van de grote denkers in de Europese prehistorie, en zijn opvattingen over deposities uit de Bronstijd zijn deel geworden van de wetenschappelijke kijk op deze periode. Hij werd over de hele wereld uitgenodigd om zijn ideeën te bespreken en hij stond aan het hoofd van verschillende baanbrekende onderzoeksprojecten die sindsdien de toon en de agenda op dit gebied hebben bepaald.

Zijn passie en gedrevenheid maakten hem tot een groot en creatief onderzoeker. Iedereen die David kende, herkende onmiddellijk de vonk in zijn ogen als hij sprak over zijn passie voor de Europese prehistorie, met name de bronstijd. Zijn passie verliet hem nooit, en nog maar een paar weken geleden legde hij de laatste hand aan zijn boek *How the Bronze Age Shaped Europe*.

Met deze passie verliest de faculteit nu een van haar grootste docenten. Colleague geven was zijn roeping en hij inspireerde generaties studenten om kritisch na te denken over archeologie, de Europese prehistorie, maar ook over hun eigen rol in de moderne samenleving. Het was een genot om te zien hoe hij groepen jonge studenten wist te inspireren om na te denken over de vraag waarom archeologie belangrijk was. Wat ook de aard van het college was, hij gaf het met evenveel passie. Of hij nu in het veld de fijne kneepjes van het bodemvormingsproces analyseerde of fundamentele vragen aan de orde stelde over wie we zijn, waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan.

Maar misschien was zijn grootste kwaliteit als docent zijn vermogen om anderen te verheffen en hen aan te

moedigen hun eigen verwachtingen te overtreffen. Hij was een mentor voor velen, met zijn deur altijd open en klaar om een helpende hand te bieden. Er zijn waarschijnlijk maar weinig mensen die zo aandachtig konden luisteren als David; en na een korte pauze wist hij altijd precies de juiste vraag te stellen.

David gaf echt om de mensen met wie hij werkte en degenen voor wie hij verantwoordelijk was. Velen van ons zullen zich herinneren dat zij na een intensieve discussie zijn kantoor verlieten met een duidelijk antwoord op een probleem dat zij wekenlang hadden proberen op te lossen. Hoewel het een uitdaging zal zijn, hopen wij zijn bijzondere nalatenschap voort te zetten.

Zijn passies beperkten zich niet alleen tot archeologie. David was een fervent lezer en muzikieliefhebber, en hij voerde vaak gesprekken over nummers, waarbij hij zich verdiepte in onderwerpen als obscure punkbands uit de jaren '80, een nummer van David Bowie of Radiohead, moderne geschiedenis of de straten van Berlijn. Als getalenteerd muzikant was één van zijn laatste publieke optredens met zijn band, rockend op het podium met zijn dochter en omringd door zijn bandleiden, familie en vrienden. Misschien kunnen we in deze moeilijke tijden een liedje opzetten dat ons aan David herinnert en zijn passie koesteren.

Hoewel we ons David herinneren als een groot onderzoeker en docent, mogen we niet vergeten dat hij bovenal een oprecht aardige man was. Hij had een positieve instelling waar hij ook kwam, altijd vriendelijk, ondersteunend en attent. Hij was een fantastische collega, mentor en vriend. Wij zullen hem enorm missen.

Quentin Bourgeois (universitair hoofddocent), **Richard Jansen** (universitair docent), **Maikel Kuijpers** (universitair docent), **Arjan Louwen** (universitair docent), **Miguel John Versluys** (hoogleraar klassieke en mediterrane archeologie)

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter @weekbladmare
Mastodon @weekbladmare@mastodon.online
Instagram @weekbladmare
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 10.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Anoushka Kloosterman
a.s.kloosterman@mare.leidenuniv.nl
Marcielle van der Kraan
m.w.s.van.der.kraan@mare.leidenuniv.nl
Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Lorenzo Gerritsen (stagiair)

Medewerkers: Romy van den Akker | Pim Bakx
| Cees van den Boom | Emiel Beinema | Remco
Breuker | Josette Daemen | Omar Ghaly | Olaf
Lewuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl
Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk, Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet b.v.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023 - 571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
https://bureauvanvliet.com/advertentie/
Weekblad

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) |
Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter
(secretaris) | Willem van der Does | Annemarie
Drahmann | Nour Eldin Emar | Rosanne
Hertzberger | Zoë van Litsenburg | Frank Rensen |
Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

TWIJFEL TRAJECT
Wel of niet
promoveren?
Luister naar onze
PhD-podcast!

Ik werd wakker in de cel en wist: ik ben een ezel

Wanneer in Leiden de avond valt en de stad donkergeel kleurt, zie ik hoe onder mijn raam jongens en meiden zich naar hun sociëteit begeven. Ook ik liep daar eens tussen. Hoe ik nu mijn avonden vul? Het antwoord, en daar schaam ik me geenszins voor, is: ik wandel. Alleen doemt tijdens mijn avondwandelingen steeds vaker de gedachte op dat ik rondloop in een stad die voor mij

enkel nog bestaat uit herinneringen. Als een mausoleum, alleen ben ikzelf vergeten te overlijden (lees: vertrekken). Laatst stond ik na een wandeling bij de voordeur te hannesen met mijn sleutels, toen ik verderop in een steeg een meid over haar nek hoorde gaan. Haar vriendin zei vervolgens geïrriteerd, als een moeder tegen haar klierende kroost: 'Ça suffit, Annelies. Ça suffit. We gaan naar huis.' Ik ga al, ik ga al, hoorde ik mezelf denken. Het is klaar. Tijd om terug te keren naar Den Haag, mijn geboortestad. Maar, dacht ik ineens, met wat op zak? Een boel verhalen, dat zeker, enkele wijsheden ook, maar niks op schrift. Een 'bewijs van in leven zijn' kan je zo aanvragen bij de

gemeente, maar een bewijs dat je eens geleefd hebt, waar haal je dat vandaan? Er zat maar één ding op: zelf mijn herinneringen opschrijven. Neem die keer dat ik achter de tralies belandde. 's Ochtends werd ik wakker op de grond van mijn cel, rechts van mij lagen een opgevouwen deken en een dun kussen, links stond een onbeslapen bed, hetgeen de pijn in mijn onderrug verklaarde. De deur ging open en ik werd door een agent vriendelijk gesommeerd mee te komen naar een verhoorkamer verderop in het gebouw, alwaar een nog vriendelijkere agente mij uitnodigde te gaan zitten.

'Hoe heeft u geslapen?' vroeg ze. 'Goed', verklaarde ik, waarna ik vanwege de pijn moest gaan verzitten in mijn houten stoel.

Hoewel ik 'de verhoorde' was, had ik voornamelijk te luisteren naar wat de agente van haar beeldscherm oplas. In het proces-verbaal stond akelijk feitelijk beschreven wat er die voorgaande nacht was gebeurd: waar (Breestraat), hoe laat (rond vier uur 's nachts) en hoe (dronken) ik werd aangetroffen, en wat ik had gezegd. Het is gek om je eigen woorden voor het eerst te horen uit de mond van een ander. 'We troffen u aan zonder portemonnee', zei de agente. 'En u kon niet vertellen waar u woonde.'

(Ik woonde toen krap drie maanden in mijn studentenhuys, al was dat geen excuus.) De agenten hadden me meegenomen zodat ik op het bureau mijn roes kon uitslapen, vertelde ze.

'Maar ben ik dan niet aangehouden?' vroeg ik enigszins hoopvol. De agente – met haar halflange, rossige coup deed ze me denken aan Marion uit *Flikken Maastricht* – zuchtte. 'Jawel, maar pas toen u hier op het bureau aankwam.'

(In het kort: ik weigerde mijn schoenen uit te trekken, en vloog vervolgens tussen vier agenten als Superman mijn cel in.)

Van mijn excuses moest Marion niks hebben. 'Ik zie dat het niet de eerste keer is dat u hebt vastgezet', zei ze ineens streng. God, dat was ook zo. De eerste keer was op mijn vijftiende, toen ik met een nitraat een brievenbus had proberen op te blazen, met enig succes. Na zes uur kwam mijn vader me van het bureau ophalen, en terwijl we over de parkeerplaats liepen kon hij maar één woord bedenken voor mijn stupide actie: ezel.

Maar nu, nadat Marion me had laten gaan (met twee fikse boetes), stond niemand me buiten het bureau op te wachten met dat gezegde over die ezel en die steen – hetgeen mij inmiddels een exceptionele ezel maakte.

Thuis aangekomen liep ik de keuken in, waar een vijftal jongens me verwachtingsvol aankeek en er een vroeg: 'Geneukt?' (Soms is satire niks dan de werkelijkheid.) Ik moest ze teleurstellen, dacht ik, maar mijn avontuur in het gevang vonden ze blijkbaar nog veel mooier. Ik had het geluk met vijftien andere ezels in een huis te wonen. Later stond ik onder de douche de bajeslucht van me af te spoelen, toen mijn muziek, die luid uit de speakers knalde, abrupt stopte. Aan de andere kant van de deur zat iemand op mijn telefoon. Even bleef het stil. Daarna:

*Mama sorry dat ik vastzit, shit ik ben d'r weer
Mama sorry dat ik vastzit, ik weet het doet je zeer
[...]
Maar mama, echt dit is de laatste keer*

En dat was ook zo.

Cees van den Boom is geschiedenisstudent en blik in een serie columns terug op zijn Leidse studententijd

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van 4.500 euro te boven gaan.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week: **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord, basisonderwijs**, 2 leerlingen groep, 4 t/m 8. **Voortgezet onderwijs:** *Aardrijkskunde, biologie, 2 havo. Twee leerlingen. *Engels, brugklas basis/kader. *Nederlands, aardrijkskunde, brugklas vmbo-tl. *Wiskunde, biologie, brugklas basis/kader. *Wiskunde A, economie 4 havo. **Leiden-Zuid**, *3 leerlingen basisonderwijs. **Voortgezet onderwijs:** *Nederlands, Engels, Wiskunde, brugklas vmbo basis/kader. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arubapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoomen@owwleiden.nl.

Woonruimte voor wetenschappers gezocht! De Universiteit Leiden verwelkomt jaarlijks vele wetenschappers uit binnen- en buitenland voor wie (tijdelijke) woonruimte gezocht wordt. Indien u woonruimte beschikbaar heeft, bemiddelen

wij kosteloos. Een woonruimte aanmelden kan via www.universiteitleiden.nl/woonruimte. Team Housing neemt dan contact met u op.

Psychische hulp nodig? Professionele begeleiding voor studenten. Ook met psychische aandoening en/of stoornis ben je van harte welkom! Bel of mail voor informatie: onderwijsbovenwijs@gmail.com / 0644440634. Also in advanced English. **Inlooptconcert** gegeven door Guus Theelen (orgel). **Academiegebouw**, Rapenburg 73. **Woensdag 17 mei van 13.00 uur tot 13.30 uur**. Toegang gratis. Zie ook: www.universiteitleiden.nl/orgel

Inlooptconcert gegeven door Borislava Petrova (orgel). **Academiegebouw**, Rapenburg 73. **Woensdag 24 mei van 13.00 uur tot 13.30 uur**. Toegang gratis. Zie ook: www.universiteitleiden.nl/orgel

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor en Maretje-extra is €23,- incl. btw voor elke vijftig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet B.V., postbus 20, 2040 AA Zandvoort, telefoon 023-571 47 45. E-mail: Zandvoort@bureauvanvliet.com

Gezellig meedoen ging niet

Zoals zoveel jongeren worstelde cabaretier Fabian Franciscus met (te) hoge verwachtingen. 'Ik ging van het allerlaagste naar het hoogste.'

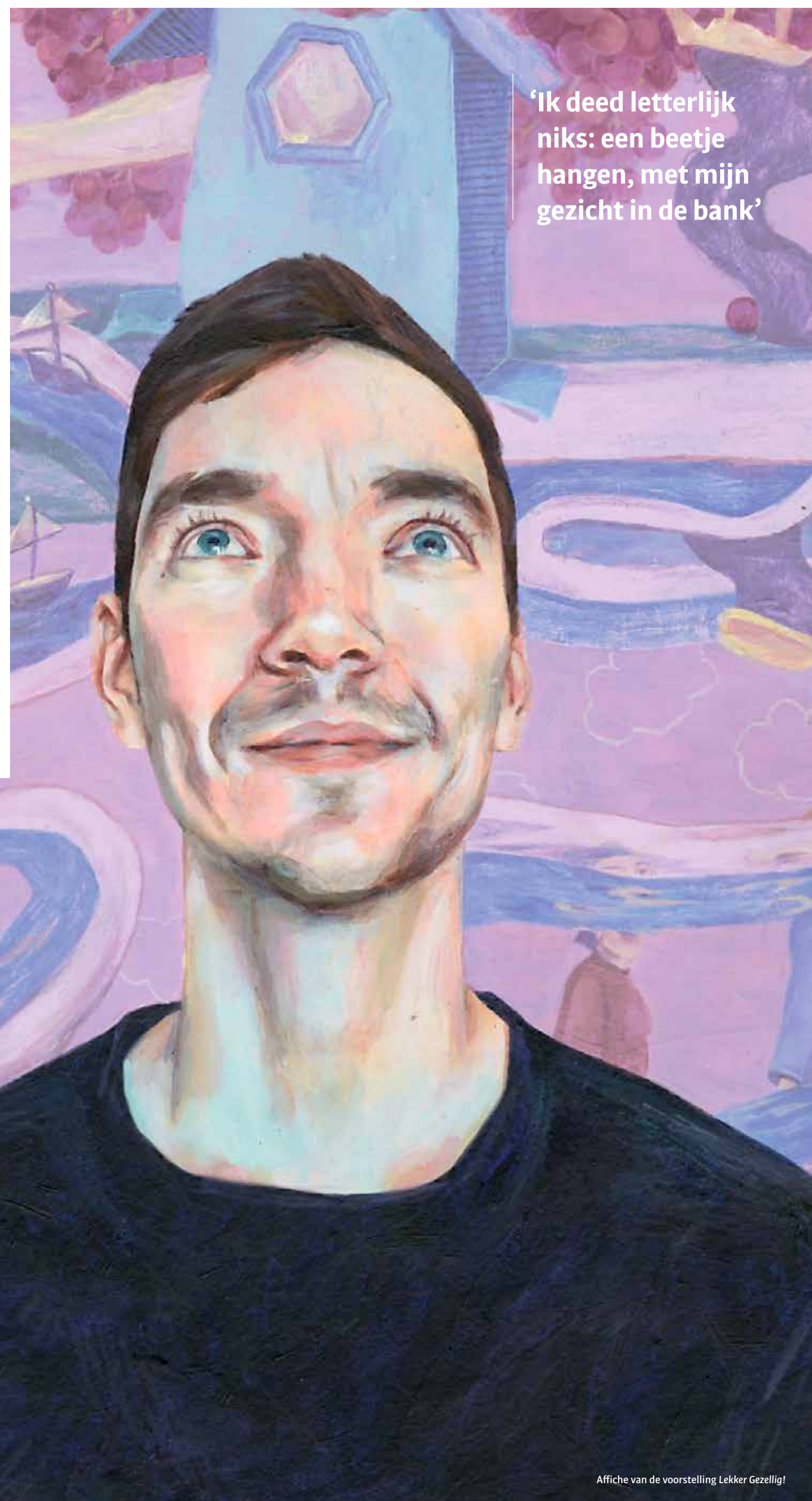
DOOR ANOUSHKA KLOOSTERMAN

De studententijd van cabaretier Fabian Franciscus (40) verliep in het begin 'niet bepaald van een leien dakje', vertelt hij. 'Het begon al met het vinden van een woning. Hospiteren met autisme is niet makkelijk. Ik wist niet waarover ik moest praten, dus ging ik gewoon allemaal dingen opnoemen die in de woonkamer stonden. Dat werkte dus helemaal niet. 'Ik ben wel drie maanden later opgebeld door een studentenhuus omdat er was ingebroken; of ik nog wist wat er allemaal in die woonkamer had gestaan.' Franciscus kwam toen van een school voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen, om aan twee universitaire studies te beginnen. Hij heeft multiple complex developmental disorder (MCDD) een vorm van autisme die gepaard gaat met grote fantasie en angsten.

Zijn kijk op de wereld blijkt bijzonder goed te werken op het podium: hij brak in 2017 door met zijn eerste show *Vlafeest*, die ook een tijd op Netflix was te zien. In 2020 volgde *Kleine Wereld*, en nu toert hij met zijn nieuwe voorstelling *Lekker Gezellig!*. Op 17 mei staat hij in de Leidse Schouwburg. In de nieuwe show vertelt hij ook hoe zijn studententijd verliep. De titel *Lekker Gezellig!* slaat op hospiteeravonden: 'Het gaat om gezellig meedoen, en daar was ik niet goed in.'

Waar ging je uiteindelijk wonen?

'Ik kwam terecht in een omgebouwd kantoorpand dat je zelf af moest klussen – muren schilderen, tussenwandjes plaatsen – en dan hoefde je niet te hospiteren. Daar kwamen natuurlijk allemaal figuren op af die daar ook niet goed in zijn. Ik had weinig met die mensen, zeker in het begin. Ik ben daar, in zogenaamd de mooiste tijd van je leven, heel eenzaam geworden.'

'Ik deed letterlijk niks: een beetje hangen, met mijn gezicht in de bank'

'Ik heb een half jaar letterlijk niks gedaan – een beetje hangen op mijn kamer, met mijn gezicht in de bank. Dit klinkt misschien zwaar, maar toen ging ik fantaseren over de heftigste manier om dood te gaan. Daar schrok ik van, ik besefte dat het de verkeerde kant op ging. Dit moet het ook niet zijn, dacht ik. Toen ben ik langzaam hulp gaan zoeken, en het ging steeds beter. Tegen het eind van mijn studententijd ging het weer goed. 'Maar de show is niet zo zwaar als dit, hoor.'

Wist je toen al dat je autisme had?

'Op een gegeven moment ging ik er veel over lezen, en wist ik het wel, maar ik heb geen diagnose laten stellen omdat ik het nog ontkende. Vroeger was autisme niet bepaald cool. Ik hoop eraan mee te werken dat dat het wel wordt, of dat het in ieder geval oké is. Maar toen wilde ik er niets over horen. 'Ik ben door verschillende fases heen gegaan. Je had de film *Rain Man*, daar was ik niet zo van gecharmeerd. Daar wilde ik niet bijhoren. Maar op een gegeven moment denk je toch: ik ben niet Rain Man, ik ben gewoon mezelf. Je kan ook zelf proberen dat beeld bij te stellen en van die zogenaamd 'zwarte kant' een sterke kant te maken. 'Ik heb het omarmd, want als comedian maakt het me uniek. Door mijn MCDD heb ik een grote fantasiewereld met unieke verhalen waaruit ik kan putten.'

Wanneer ontdekte je dat je grappig was?

'Ik zag een comedian op televisie en dacht: "Oh, dat kan ik ook." Na enige tijd bleek dat ook zo te zijn.'

Is Lekker Gezellig! anders dan je eerdere shows?

'Het is persoonlijker, denk ik. En daarnaast: bij *Vlafeest* hoefde je niet per se autisme te hebben om het te begrijpen, maar wel om het nog net iets leuker te vinden. *Lekker Gezellig!* gaat over psychische struggles, maar die heeft meer dan een derde van Nederland. Het is breder geworden. Mijn shows moeten niet alleen leuk zijn voor mensen met autisme. Maar zoals we nu praten, klinkt het alsof het vooral daarover gaat. Dat is niet zo.'

Je bent bekend om je autisme: in je eerste show en interviews komt het steeds aan bod. Vind je dat vervelend?

'Ik ben natuurlijk meer dan alleen het hebben van autisme. Veel meer, zou ik zelfs zeggen. Ik vergeef het een beetje met Jochem Myjer: er zijn weinig mensen die hem alleen nog als ADHD'er zien, al komt hij er soms wel nog op terug in zijn shows. Ik blijf natuurlijk autisme hebben, dus ik kom er wel op terug, maar ik noem het woord in deze show niet supervaak meer.'

Waar gaat Lekker Gezellig! nog meer over?

'Over het hebben van een hoge lat der verwachtingen. Die heb ik ook meegekregen, onder andere omdat mijn opa en oma in een Jappenkamp hebben gezeten. Toen ze daaruit kwamen, dachten ze: dit willen we nooit meer meemaken en dat doen we door idealistisch hoge eisen aan onze kinderen te stellen. 'Ik voelde die hoge verwachtingen heel erg in mijn studententijd. Ik deed twee studies, dus ik deed het mezelf ook aan. Dat kwam dan weer omdat ik van een Zmok kwam, een school voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen. Ik ging van het allerlaagste naar het hoogste, en dat vond ik lastig. 'Dit geldt denk ik voor veel studenten. Je woont voor het eerst op jezelf, bent voor het eerst helemaal vrij en zonder ouders, en denkt dat je de wereld gaat veranderen. Daar was ik zelf ook mee bezig. Dat valt vaak tegen, kan ik verklappen. Je legt jezelf dan ook die verwachtingen op, als je denkt: ik ben los, ik ga alles zelf doen en mijn toekomst heel goed uitdenken. Maar ja, heel veel hangt van toevalligheden aan elkaar.'

Fabian Franciscus, *Lekker Gezellig!* Leidse Schouwburg, woensdag 17 mei, 20.15, €14,50 - €19,50

Affiche van de voorstelling *Lekker Gezellig!*

Download nu de Mare-app

LAMME LEIDSE MEMES

Erik heeft geen studentenvereniging nodig om hem een gevoel van identiteit te bezorgen: "Ik ben EL CID-mentor"

DE DAS

‘Ik had best in een Boeing 747 willen vliegen’

DOOR EMIEL BEINEMA
FOTO MARC DE HAAN

Huis: StudentCity Leiderdorp
Kamer: 33m²
Huur: €785 excl.
Bewoners: 1

Je hebt een hele collectie miniatuurvliegtuigen. Wilde je piloot worden?

‘Ik draag een bril, dat is volgens mij al een minpunt, en dan ben ik ook nog eens slecht in wiskunde. Dus nee, ik houd van vliegtuigen voor het kinderlijke gevoel: het is een groot apparaat dat veel lawaai maakt. En mijn opa is erg van de vliegtuigen. Toen ik klein was, nam hij me mee naar Schiphol om te spotten.’

‘Ik weet er meer over dan gemiddeld,

maar dat is omdat heel veel mensen helemaal niks weten. Bijvoorbeeld de Boeing 747 die daar in het midden staat: dat is een van de meest iconische vliegtuigen die er zijn. Die herken ik meteen als hij overvliegt. Maar blijkbaar geldt dat niet voor iedereen. Het had me leuk geleken om nog eens in een 747 te vliegen.’

‘Hoe moderner vliegtuigen worden, hoe lastiger ze te herkennen zijn. Ze hebben allemaal twee motoren en lijken enorm op elkaar. Dat verbaast me niet, maar ik vind het wel heel jammer.’

Zijn er modellen die je graag nog zou willen hebben?

‘Propellervliegtuigen vind ik leuk, en militaire vliegtuigen, vooral oude. Vroeger had je wat uniekere ontwerpen. Een F4, uit de jaren ‘60, vind ik heel gaaf. Die heeft een unieke vorm. De F15 is een stuk moderner, maar vind ik ook mooi. ‘Als je de geschiedenis en de details van bepaalde vliegtuigen kent, worden ze vaak leuker. De F15 is in de Koude Oorlog in paniek ontwikkeld toen de Amerikanen dachten dat de Russen een heel goed vliegtuig hadden. Dat bleek later toch niet zo, maar inmiddels hadden ze zelf dus wel een heel goed ontwerp. ‘De meeste modellen heb ik kant-en-klaar gekocht. Maar sommige vliegtuigen zijn lastig te vinden, of heel duur. Dan moet je ze zelf gaan bouwen, maar dan moet ik er een nieuwe hobby bij nemen. En ik heb ook niet oneindig veel geld om uit te geven.’

Verzamel je horloges ook voor de geschiedenis?

‘Ik vind ze vooral mooi. Het glimt en heeft een design. Ik zie horloges als sieraden: je telefoon kan veel accurater de tijd bijhouden dan welk horloge ook. Maar mechanische horloges tikken zo leuk en het binnenwerk is interessant.’

Repareer je ze ook zelf?

‘Ik probeer het te leren, maar dat valt niet mee. Het is al niet makkelijk, maar je hebt ook grote en dure machines nodig die soms wel tienduizend euro kosten. Daar heb ik het geld en de ruimte niet voor. Je kunt ook met ultrasone apparaten aan de slag, maar ik heb nog niet kunnen uitvinden wat daarmee de slimste tactiek is. Als ik informatie opzoek over schoonmaken, kom ik toch bij de dure machines uit.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

‘OMG’, riep de fitfluencer. ‘You’re totally blocking my video!’

Een jaar of drie geleden schreef ik over de Leidse UB en hoe bijna iedereen daar te vergelijken was met een dierentuindier. Sindsdien is het een soort sport voor me geworden om mensen op allerlei gekke en minder gekke plekken – koffietent, stations, wachtkamers bij de tandarts – te categoriseren (ofwel IN HOKJES TE STOPPEN).

Nu ik ongeveer twee maanden een duur abonnement heb op een Haags sportpaleis en daar dus vaak naartoe moet van mezelf, heb ik inmiddels – zo denk ik zelf – een mooie indeling van de gemiddelde sportschoolganger kunnen maken.

We beginnen de lijst met een inkopper: de gymrat. Gymrats zijn over het algemeen boys in tanktops die zes dagen per week door de sportschool paraderen met een zwarte shaker gevuld met een smerig ruikend proteïnepoederprutje. Ze zijn meestal bezig met het rondsmijten van gewichten terwijl ze moeilijk kijken en heel hard grommende geluiden maken in een grauwe hoek waar

het ruikt naar zweet en de wens naar bevestiging. Ze hebben nog nooit in hun leven één spier gestretcht en zijn tijdens hun rustpauze op zoek naar een vrouw om te mansplainen hoe ze moet gewichtheffen.

De volgende categorie die niet mag ontbreken, is die van de fitfluencers. Dat zijn meestal vrouwen (ook wel girlies) die de sportschool betreden in een matching sportsetje van Gymshark of Lululemon, het liefst in een hippe pasteltint. Ze spenderen al hun tijd op de stairmaster, legpress of op een yogamatje om zich kwaad te maken met een aaneenschakeling van BBB-oefeningen (de niet-Caroline gerelateerde variant).

Hoewel ik fitfluencers meestal een kleurrijke toevoeging aan de sportschool vind, was ik behoorlijk verrast toen ik er laatst eentje geïrriteerd ‘Oh my god, you’re totally blocking my video!’ hoorde zeggen tegen een gymrat die zijn gewichten bij haar in de buurt weglegde.

Andere vervelende eigenschappen van fitfluencers: ze lijken nooit te zweten (niet dat dat moet, maar ik ben gewoon jaloers) én ze dragen hun haar of LOS (!) of in een perfecte gecureerde paardenstaart met twee

losse plukjes aan de voorkant die ze de hele fokking tijd in de spiegel checken.

Verder zijn er nog noobs, een categorie waaronder ik mezelf schaar. Wij lijken altijd verdwaald, doen maar wat en zijn

eigenlijk alleen maar een wedstrijd aan het houden met iemand anders in de sportschool zonder dat die persoon dat doorheeft. Uiteindelijk voelen noobs zich het meest op hun gemak in een lesje waar een enthousiaste instructeur ze vertelt wat ze moeten doen en waar ze – uit angst om uit de toon te vallen – iets te goed meedoen waardoor ze zichzelf overbelasten en vier dagen na dato nog spierpijn hebben.

Last but not least is daar de persoon die in elke sportschool te vinden is: de gestoorde gek. Die kan zich op vele manieren manifesteren, maar mijn favoriet blijft de variant gestoorde gek die de sportschool betreedt in kleding alsof hij net van de markt is geplukt. Deze mensen zien eruit alsof ze er drie minuten geleden achter zijn gekomen dat ze een uur te vroeg waren voor een afspraak om de hoek en daarom maar de sportschool in zijn gedoken om de tijd te verdrijven.

Desalniettemin doet de gestoorde gek met een hoodie, spijkerbroek en Timmerlands aan gewoon een hondertal pull-ups, gaat woest tekeer op een roeiapparaat en smijt schijven van twintig kilo door het dak. Hoewel het heel wreed is dat ik er een hobby van heb gemaakt om mensen in hokjes te stouwen waar ze naar alle waarschijnlijkheid niet écht inpassen (of bij willen horen), is het tegelijkertijd een schitterend fenomeen dat er voor iedere halve zool – inclusief ondergetekende – een plek in de sportschool is.

Daar kan de Leidse UB nog een puntje aan zuigen.

Maia de Quay studeert rechten

Paraderende gymrats gaan op jacht naar vrouwen om te mansplainen hoe die moeten gewichtheffen

